

Pagaidu versija

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtais pārbaudējums)

2017. gada 26. aprīlī (*)

Lielgums sniegt prejudiciju nolūkumam – Pamata saistībā ar Savienības tiesību praksmi izvirzīšana par savas ierosmes – Lielās rītēbas un efektivitātes principi – Kopēja pievienotības vērtēbas nodokļa sistēma – Direktīva 2006/112/EK – Tiesības uz priekšnodokļa atskaitēšanu – Apģrieztības iekārtas sistēma – 199. pantā 1. punkta g) apakšpunkts – Pieprasītošana tikai nekustamā pašuma gadījumā – Nodoklis, kuru preču saņēmējs nepamatoti samaksējis pārdevējam kā dāini sagatavota rīina daļa – Nodokļu iestādes likums, ar kuru ir konstatēts preču saņēmēja nodokļu parādījums un atteikts vienam samaksētā pieprasītošā atskaitēšanā, kā arī noteikts naudas sods nodokļu jomā?

Lieta C-564/15

par likumu sniegt prejudiciju nolūkumam atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Kecskeméti közigazgatási és munkaügyi bíróság* (Kelet-közép-európai Administratīvā un darba lietu tiesa, Ungārija) ievērojot arī nolūkumam, kas pieņemts 2015. gada 7. oktobrī un kas Tiesībā iestādes 2015. gada 4. novembrī, tiesīsvedībā?

Tibor Farkas

pret

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Délalföldi Regionális Adóigazgatósága.

TIESA (ceturtais pārbaudējums)

Šāds sastāvā: pārbaudētās priekšības pārstāvis T. fon Danvics [T. von Danwitz], tiesneši E. Juhász [E. Juhász], K. Vajda [C. Vajda], K. Jirimäe [K. Jürimäe] un K. Likurgs [C. Lycurgos] (referenti),

referenti ladvokāts M. Bobeks [M. Bobek],

sekretori I. Illéssy [I. Illéssy], administratori,

referenti vērtētā rakstveida procesu un 2016. gada 7. septembra tiesas sēdi,

referenti vērtētā apsvērumus, ko sniedza

- Ungārijas valdības vērtētā – M. M. Tátrai, kā arī M. Z. Fehér un G. Koós, pārstāvji,
- Igaunijas valdības vērtētā – K. Kraavi-Käerdi, pārstāvve,
- Eiropas Komisijas vērtētā – L. Lozano Palacios un L. Havas, pārstāvji,

noklausījusies referenti ladvokāta secinājumus 2016. gada 10. novembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par Padomes 2006. gada 28. novembra Direkt?vas 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu (OV 2006, L 347, 1. lpp.), kas groz?ta ar Padomes 2010. gada 13. j?lija Direkt?vu 2010/45/ES (OV 2010, L 189, 1. lpp.) (turpm?k tekst? – “Direkt?va 2006/112”), k? ar? nodok?u neutralit?tes un sam?r?guma principu interpret?ciju.

2 Šis l?gums ir iesniegts saist?b? ar tiesved?bu starp *Tibor Farkas* un *Nemzeti Adó- és Várhivatal Dél-alföldi Regionális Adó F?igazgatósága* (Valsts Nodok?u un muitas administr?cijas Dienvidalfeldas Re?ion?l? muitas un nodok?u direkcija, Ung?rija, turpm?k tekst? – “Ung?rijas nodok?u administr?cija”) par p?d?j?s min?t?s l?mumu, ar kuru tika konstat?ts *T. Farkas* nodok?u par?ds un vi?am noteikts naudas sods nodok?u jom? par valsts noteikumu saist?b? ar apgriezt?s iekas?šanas sist?mu nepiem?rošanu.

Atbilstoš?ties?bu normas

Savien?bas ties?bas

3 Saska?? ar Direkt?vas 2006/112 preambulas 42. apsv?rumu “konkr?tos gad?jumos dal?bvalst?m vajadz?tu b?t ties?g?m noteikt, ka par nodok?a nomaksu ir atbild?gs pre?u pieg?des vai pakalpojuma sa??m?js. Tas dal?bvalst?m ?autu vienk?ršot noteikumus, k? ar? apkarot nodok?u nemaks?šanu un izvair?šanos no nodok?u maks?šanas, ko nov?ro daž?s nozar?s vai attiec?b? uz dažiem dar?jumiem.”

4 Š?s direkt?vas 167. pant? ir paredz?ts:

“Atskait?šanas ties?bas rodas br?d?, kad atskait?mais nodoklis k??st iekas?jams.”

5 Min?t?s direkt?vas 168. panta a) punkt? ir noteikts:

“Cikt?l preces un pakalpojumus nodok?a maks?t?js izmanto dar?jumiem, par kuriem uzliek nodokli, nodok?a maks?t?jam ir ties?bas taj? dal?bvalst?, kur? vi?š veic šos dar?jumus, atskait?t no nodok?a, par kuru nomaksu vi?š ir atbild?gs:

a) [pievienot?s v?rt?bas nodokli (PVN)], kas attiec?gaj? dal?bvalst? maks?jams vai samaks?ts par pre?u pieg?d?m vai pakalpojumu sniegšanu, ko tam veicis vai veiks cits nodok?a maks?t?js;

[..].”

6 Direkt?vas 2006/112 178. panta a) un f) punkt? ir paredz?ts:

“Lai izmantotu atskait?šanas ties?bas, nodok?a maks?t?jam j?izpilda š?di nosac?jumi:

a) 168. panta a) punkt? paredz?tajai atskait?šanai attiec?b? uz pre?u pieg?di vai pakalpojumu sniegšanu – j?saglab? r??ins, kas sagatavots saska?? ar XI sada?as 3. noda?as 3.–6. ieda?u;

[..]

f) ja nodok?a maks?t?jam ir j?maks? PVN k? pakalpojumu sa??m?jam vai pirc?jam, piem?rojot 194. l?dz 197. pantu un 199. pantu – j?iev?ro katras dal?bvalsts noteikt?s formalit?tes.”

7 Saska?? ar Direkt?vas 2006/112 193. pantu PVN maks? ikviens nodok?a maks?t?js, kas veic pre?u pieg?di vai pakalpojumu sniegšanu, par kuru uzliek nodokli, iz?emot gad?jumus, kad

saska?? ar [š?s direkt?vas] 194. l?dz 199. pantu un 202. pantu nodokli maks? k?da cita persona.

8 Min?t?s direkt?vas 199. panta 1. punkta g) apakšpunkt? ir noteikts:

“Dal?bvalstis var noteikt, ka turpm?k nor?d?tajos dar?jumos persona, kas atbild?ga par PVN nomaksu, ir pre?u vai pakalpojumu sa??m?js, kas ir nodok?a maks?t?js:

[..]

g) t?da nekustam? ?pašuma pieg?de, kas p?rdots tiesas izsol?.

[..]”

9 Direkt?vas 2006/112 226. panta 11.a) punkt? ir paredz?ts:

“Neskarot šaj? direkt?v? paredz?tos ?pašos noteikumus, saska?? ar 220. un 221. pantu izsniegto r??inos PVN vajadz?b?m oblig?ti j?nor?da š?das zi?as:

[..]

11.a) ja par PVN nomaksu ir atbild?gs pirc?js vai pakalpojumu sa??m?js – atsauce “nodok?a apgriezt? maks?šana”.”

10 Atbilstoši š?s direkt?vas 395. pantam:

“1. Padome p?c Komisijas priekšlikuma ar vienpr?t?gu l?mumu var at?aut jebkurai dal?bvalstij ieviest ?pašus pas?kumus, lai atk?ptos no š?s direkt?vas noteikumiem ar nol?ku vienk?ršot PVN iekas?šanas proced?ru vai lai nepie?autu noteiktu veidu nodok?u nemaks?šanu vai izvair?šanos no nodok?u maks?šanas.

[..]

2. Dal?bvalsts, kas v?las ieviest 1. punkt? min?t?os pas?kumus, nos?ta piepras?jumu Komisijai un sniedz tai visu vajadz?go inform?ciju. [..]

Tikl?dz Komisijas r?c?b? ir visa inform?cija, ko t? uzskata par vajadz?gu, lai izv?rt?tu piepras?jumu, t? viena m?neša laik? pazi?o par to piepras?juma iesniedz?jai dal?bvalstij un piepras?jumu ori?in?lvalod? nos?ta p?r?j?m dal?bvalst?m.

3. Tr?s m?nešos p?c 2. punkta otraj? da?? min?t?s inform?cijas nos?t?šanas Komisija iesniedz Padomei atbilst?gu priekšlikumu vai pazi?ojumu, kur? ir izkl?st?ti t?s iebildumi, ja t? neatbalsta piepras?to atk?pi.

4. Jebkur? gad?jum? 2. un 3. punkt? izkl?st?to proced?ru pabeidz asto?os m?nešos p?c tam, kad Komisija ir sa??musi piepras?jumu.”

Ung?rijas ties?bas

11 Általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (2007. gada Likums CXXVII par pievienot?s v?rt?bas nodokli) 142. pant?, redakcij?, kas piem?rojama pamatliet? (turpm?k tekst? – “PVN likums”), ir noteikts:

“1. Nodokli maks? preces pirc?js vai pakalpojuma sniedz?js:

[..]

g) nododot uz??muma pamatl?dzek?us, p?rdodot citas preces vai sniedzot pakalpojumus, kuru tirgus v?rt?ba dar?juma veikšanas br?d? ir liel?ka par HUF 100 000 [Ung?rijas forinti, aptuveni EUR 324], ja nodok?a maks?t?js, kam ir j?maks? nodoklis, atrodas likvid?cijas proces? vai cit? proced?r?, kur? gal?gi tiek noteikta t? maks?t?nesp?ja;

[..]

7. Ja piem?ro 1. punktu, pre?u p?rdev?jam vai pakalpojuma sniedz?jam ir pien?kums izrakst?t r??inu, kur? nav nor?d?ts nedz PVN priekšnodoklis, nedz ar? cits 83. pant? paredz?tais nodok?a veids.

[..]"

12 PVN likuma 169. panta n) punkt? ir paredz?ts:

“R??in? noteikti ietver š?du inform?ciju:

[..]

n) nor?de “nodok?a appriezt?s maks?šanas sist?ma”, ja nodok?a maks?t?js ir preces pirc?js vai pakalpojumu sa??m?js;

[..].”

13 *Adózás rendjér?l szóló 2003. évi XCII. törvény* (2003. gada Likums XCII par nodok?u iekas?šanu) 170. panta 1. un 2. punkt?, redakcij?, kas piem?rojama pamatlietas faktiem (turpm?k tekst? – “Likums par Nodok?u proced?ras kodeksu”), ir noteikts:

“1. Gad?jum?, ja nodoklis netiek samaks?ts pien?c?g? apm?r?, ir j?maks? naudas soda nodok?u jom?. Naudas soda apm?rs, ja vien nepast?v šim likumam pret?ja norma, ir 50 % no nesamaks?t?s summas. Naudas soda var sasniegt 200 % no nesamaks?t?s summas, ja atš?ir?ba, sal?dzinot ar maks?jamo apm?ru, ir radusies, sl?pjot ien?kumus vai viltojot vai izn?cinot pier?d?jumus, gr?matved?bas re?istrus vai re?istr?cijas žurn?lus. Nodok?u iest?des ar? uzliek naudas sodu nodok?u jom?, ja nodok?u maks?t?js (bez ties?b?m to dar?t) iesniedz pieteikumu par atbalstu vai nodok?a atmaksu vai pazi?ojumu par p?rmaksu, atbalstu vai atmaksu un administr?cija pirms pal?dz?bas pieš?iršanas konstat? nodok?a maks?t?ja ties?bu neesam?bu šaj? zi??. Š?d? gad?jum? naudas soda apr??in?šanas b?ze ir l?dzv?rt?ga nepamatoti piepras?tajai summai.

2. Apriezt?s iekas?šanas gad?jum? uzlikt? nodok?a starp?ba, kas j?sedz nodok?u maks?t?jam, par nepietiekamu nodok?a samaksu var tikt uzskat?ta tikai tad, ja min?t? starp?ba nav samaks?ta pirms noteikt? termi?a vai ar?, ja nodoklim ir pieš?irts budžeta atbalsts. [...]

14 Saska?? ar Likuma par Nodok?u proced?ras kodeksu 171. pantu:

“1. Naudas soda likmi var samazin?t, k? ar? naudas soda var pat atcelt p?c savas ierosmes vai p?c piepras?juma t?dos apst?k?os, kas j?uzskata par ?rk?rt?jiem un kas ?auj secin?t, ka nodok?u maks?t?js vai t? p?rst?vis, darbinieks, dal?bnieks vai pilnvarnieks, kurš rad?jis nodok?a par?du, ir r?kojies ar r?p?bu, k?du no vi?a var?ja gaid?t attiec?gaj? situ?cij?. Naudas soda samazin?jums j?nosaka, apsverot visus attiec?g? gad?juma apst?k?us, it ?paši nodok?u par?da lielumu, t? rašan?s iemeslus, nodok?u maks?t?ja prettiesisk?s uzved?bas (darb?bas vai bezdarb?bas)

smagumu un regularit?ti.

2. Naudas sods nedz p?c savas ierosmes, nedz p?c piepras?juma nav j?samazina, ja nodok?u par?ds ir saist?ts ar ien?kumu sl?pšanu vai apliecinošu dokumentu, atskaišu vai re?istru viltošanu vai izn?cin?šanu.

[.]”

Pamatlieta un prejudici?lie jaut?jumi

15 *T. Farkas ieg?d?j?s p?rvietojamo ang?ru nodok?u iest?žu organiz?t? elektroniskaj? izsol? no sabiedr?bas ar ierobežotu atbild?bu, kurai bija nodok?u par?ds. Attiec?gais p?rdev?js izrakst?ja r??inu, iek?aujot taj? PVN par šo dar?jumu, atbilstoši noteikumiem, kas piem?rojami saska?? ar parasto nodok?u sist?mu. Tiki?dz *T. Farkas* samaks?ja izsol? noteikto cenu, vi?š samaks?ja p?rdev?ja nor?d?to PVN, un p?rdev?js šo nodokli p?rskait?ja Ung?rijas nodok?u administr?cijai.*

16 *T. Farkas šaj? r??in? nor?d?to PVN atskait?ja k? priekšnodokli. Nemzeti Adó- és Vármhivatal Bács-Kiskun Megyei Adóigazgatósága (Valsts Nodok?u un muitas administr?cijas B??as–Kiškunas me?es Muitas un nodok?u direkcija) v?l?k p?rbaud?ja *T. Farkas* piepras?to atskait?jumu, pamatojoties uz pazi?ojumiem par PVN par 2012. gada ceturto ceturksni. Š? nodok?u iest?de konstat?ja, ka nav iev?roti noteikumi par apgriezt?s iekas?šanas sist?mu PVN likuma 142. panta 1. punkta g) apakšpunkta izpratn?, saska?? ar kuriem *T. Farkas* k? pre?u ieguv?jam PVN bija j?iemaks? tieši Valsts kas?. Ar 2014. gada 11. j?lija l?mumu, kas apstiprin?ts ar 2014. gada 7. novembra l?mumu, Ung?rijas nodok?u administr?cija attiec?gi konstat?ja *T. Farkas* nelabv?l?gu nodok?u starp?bu HUF 744 000 (aptuveni EUR 2400) v?rt?b?, noraid?ja vi?a pieteikumu par PVN, kas tika samaks?ts attiec?gajam p?rdev?jam, atmaksu un noteica, ka vi?am ir j?samaks? naudas sods nodok?u jom? HUF 372 000 (aptuveni EUR 1200) apm?r?.*

17 *T. Farkas apgalvo, ka Ung?rijas nodok?u administr?cija vi?a ties?bas uz PVN atskait?šanu ir noraid?jusi formas tr?kuma d??, proti, attiec?gais r??ins tika izrakst?ts saska?? ar parasto nodok?u sist?mu, nevis apgriezt?s iekas?šanas sist?mu, un t?d?j?di t? ir p?rk?pusi Savien?bas ties?bas. Vi?š uzskata, ka l?mums, ar kuru ir noteikta vi?am nelabv?l?g? nodok?u starp?ba, nav pamats, jo attiec?gais p?rdev?js apl?koto PVN samaks?ja Valsts kasei. *T. Farkas* v?rs?s iesniedz?jties?, lai t? uzdotu jaut?jumu Tiesai, vai vi?a ties?bu uz atskait?šanu noraid?šana atbilst Savien?bas ties?b?m.*

18 *Iesniedz?jtiesa uzskata, ka Ung?rijas nodok?u administr?cija nav noraid?jusi *T. Farkas* ties?bas uz PVN atskait?šanu, bet gan vi?am noteikusi pien?kumu samaks?t maks?jamo nodokli saska?? ar noteikumiem par nodok?a apgriezt?s iekas?šanas sist?mu saska?? ar Likuma par PVN 142. panta 1. punkta g) apakšpunktu. Vi?am nelabv?l?g? starp?ba atbilstot PVN, kas ir nor?d?ts uz attiec?g? dar?juma r??ina. Iesniedz?jtiesa uzskata, ka p?c Ung?rijas nodok?u administr?cijas l?mumiem *T. Farkas*, lai gan vi?š samaks?ja PVN attiec?gajam p?rdev?jam, tom?r tiek uzskat?ts par Valsts kases nodok?u par?dnieku. T?d?j?di, lai gan Ung?rijas nodok?u administr?cija neapstr?d vi?a ties?bas uz samaks?t? PVN atskait?šanu, t? no summas, ko vi?š l?dz atmaks?t, atskaita nodok?u starp?bu, kuru t? uzskata par vi?am nelabv?l?gu. T? k? abas summas ir vien?das, t?s viena otru izsl?dz. Turk?l?t iesniedz?jtiesa konstat?, ka min?tais p?rdev?js ir samaks?jis PVN Valsts kasei, t?d?j?di p?d?jai min?tajai nav radies kait?jums t?d??, ka attiec?gais r??ins ir k??daini ticis izrakst?ts saska?? ar parasto nodok?u sist?mu, nevis nodok?a apgriezt?s iekas?šanas sist?mu. Turk?l?t t? uzskata, ka nekas nenor?da uz to, ka b?tu notikusi kr?pšana nodok?u jom? vai ka b?tu bijis nol?ks sa?emt nodok?u priekšroc?bas.*

19 *Iesniedz?jtiesa uzskata, ka praktiski ar Ung?rijas nodok?u administr?cijas l?mumu tiek*

rad?ts š??rslis, lai *T. Farkas* ?stenotu savas ties?bas uz atskait?šanu. ?emot v?r? to, ka ties?bas uz PVN atskait?šanu saska?? ar Direkt?vu 2006/112 un Tiesas judikat?ru var noraid?t tikai tad, ja tiek pier?d?ta kr?pšana nodok?u jom?, šis l?mums neš?ietot sam?r?gs sal?dzin?jum? ar m?r?i, k?ds esot nodok?u apgriezt?s iekas?šanas sist?mai.

20 Š?dos apst?k?os *Kecskeméti közigazgatási és munkaügyi bíróság* (Ke?kem?tas Administrat?v? un darba lietu tiesa, Ung?rija) nol?ma tiesved?bu aptur?t un uzzdot Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus:

“1) Vai ar Direkt?vas 2006/112 noteikumiem, it ?paši ar nodok?u neutralit?tes un sam?r?guma principu saist?b? ar m?r?i nov?rst kr?pšanu nodok?u jom?, ir sader?ga administrat?v? prakse, kurās pamat? ir PVN likums, saska?? ar ko min?t? nodok?u iest?de pazi?o preces pirc?jam (vai pakalpojuma sa??m?jam) par nodok?a starp?bu gad?jum?, ja preces p?rdev?js (vai pakalpojuma sniedz?js) par dar?jumu, kuram ir j?piem?ro nodok?a apgriezt?s iekas?šanas sist?ma, izraksta r??inu saska?? ar parasto nodok?a sist?mu, to deklar? un par attiec?go r??inu Valsts kas? samaks? PVN, savuk?rt preces pirc?js (vai pakalpojuma sa??m?js) atskaita r??ina izrakst?t?jam samaks?to PVN, lai gan vi?š nevar ?stenot savas ties?bas atskait?t PVN, ja tas ir pazi?ots k? nodok?a starp?ba?

2) Vai nodok?a starp?bas gad?jum? piem?rojamais sods par nepareiza nodok?a [samaksas] veida izv?li, kas ietver ar? naudas sodu 50 % apm?r? no min?t?s starp?bas, ir sam?r?gs, lai ar? Valsts kasei nav nodar?ti zaud?jumi un nav ar? nek?das nor?des par ?aunpr?t?gu izmantošanu?”

Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

levada apsv?rumi

21 No l?guma sniegt prejudici?lu nol?mumu izriet, ka pamatlīet? apl?koto dar?jumu raksturo tas, ka *T. Farkas* nopirka p?rvietojamo ang?ru elektroniskaj? izsol?, kuru organiz?ja valsts nodok?u iest?des. Piem?rojot PVN likuma 142. panta 1. punkta g) apakšpunktu, ar kuru, k? nor?da iesniedz?jtiesa, tiek transpon?ts Direkt?vas 2006/112 199. panta 1. punkta g) apakšpunkts, š?s iest?des uzskat?ja, ka šim dar?jumam ir j?piem?ro apgriezt?s iekas?šanas meh?nisms un piepras?ja *T. Farkas* samaks?t PVN par šo p?rdošanas dar?jumu, uzliekot ar? naudas sodu nodok?u jom?.

22 Atbildot uz Tiesas uzzoto jaut?jumu tiesas s?d?, Ung?rijas vald?ba nor?d?ja, ka pamatlīet? apl?kotais dar?jums attiecas uz kustama ?pašuma pieg?di un ka PVN likuma 142. panta 1. punkta g) apakšpunkts ir piem?rojams vien?di gan kustamam, gan nekustamam ?pašumam.

23 Šaj? zi?? j?nor?da, ka saska?? ar Direkt?vas 2006/112 193. pantu PVN maks? ikviens nodok?u maks?t?js, kas veic pre?u pieg?di, par kuru uzliek nodokli, iz?emot gad?jumus, kad, piem?rojot š?s direkt?vas 194.–199. un 202. pantu, nodokli maks? k?da cita persona. Saska?? ar Direkt?vas 2006/112 199. panta 1. punkta g) apakšpunktu dal?bvalstis var noteikt, ka persona, kurai j?maks? nodoklis, ir nodok?a maks?t?js, kuram tiek pieg?d?ts tiesas izsol? p?rdots nekustamais ?pašums.

24 No Direkt?vas 2006/112 preambulas 42. apsv?ruma izriet, ka š? 199. panta 1. punkta g) apakšpunkta m?r?is ir ?aut dal?bvalst?m izmantot apgriezt?s iekas?šanas meh?nismu daž?s nozar?s vai attiec?b? uz dažiem dar?jumiem, lai vienk?ršotu noteikumus un c?n?tos pret kr?pšanu un izvair?šanos no nodok?u maks?šanas. Š? ties?bu norma l?dz ar to ?auj nodok?u iest?d?m iekas?t attiec?gaijēm dar?jumiem piem?roto PVN, ja par?dnieka sp?ja samaks?t nodokli ir apgr?tin?ta (spriedums, 2013. gada 13. j?nijs, *Promociones y Construcciones BJ 200, C?125/12, EU:C:2013:392*, 28. punkts).

25 Tiesa jau ir nospriedusi, ka Direkt?vas 2006/112 199. panta 1. punkta g) apakšpunkts ir uzskat?ms par iz??mumu no š?s direkt?vas 193. punkt? atg?din?t? principa, saska?? ar kuru PVN maks? nodok?u maks?t?js, kas veic pre?u pieg?di vai pakalpojumu sniegšanu, par kuru uzliek nodokli, un t?d?j?di ir j?interpret? šauri. Min?tais 199. pants faktiski ?auj dal?bvalst?m š? panta 1. punkta a) un g) apakšpunkt? min?taj?s situ?cij?s izmantot apgriezt?s iekas?šanas meh?nismu, saska?? ar kuru PVN ir j?maks? nodok?a maks?t?jam, kura lab? tiek veikts ar PVN apliekamais dar?jums (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2013. gada 13. j?nijs, *Promociones y Construcciones BJ 200, C?125/12, EU:C:2013:392*, 23. un 31. punkts).

26 K? nor?da ?ener?ladvok?ts savu secin?jumu 28. punkt?, tas, ka apgriezt?s iekas?šanas meh?nisms ir iz??mums no Direkt?vas 2006/112 193. pant? paredz?t? principa, noz?m?, ka atk?pes no š? principa var pie?emt tikai tad, ja t?s ir tieši paredz?tas šaj? direkt?v?.

27 Direkt?vas 2006/112 199. panta 1. punkta g) apakšpunkts attiecas tikai uz nekustamo ?pašumu, nevis kustamo ?pašumu. T?d?j?di kustam? ?pašuma p?rdošana, veicot izsoli, k? tas ir pamatliet?, neietilpst t? piem?rošanas jom?.

28 Neapšaub?mi, Direkt?vas 2006/112 395. pant? ir paredz?ts, ka dal?bvalst?m ir iesp?ja piepras?t ties?bas ieviest ?pašus pas?kumus, lai atk?ptos no š?s direkt?vas noteikumiem ar nol?ku vienkr?šot nodok?a iekas?šanas proced?ru vai lai nepie?autu noteiku veidu nodok?u nemaks?šanu vai izvair?šanos no nodok?u maks?šanas. Tom?r Ung?rijas vald?ba tiesas s?des laik? apstiprin?ja, ka Ung?rija š?du atk?pi Direkt?vas 2006/112 199. panta 1. punkta g) apakšpunkt? nav izmantojusi.

29 Š?dos apst?k?os ir j?nor?da, ka PVN likuma 142. panta 1. punkta g) apakšpunkts apgriezt?s iekas?šanas sist?mu attiecina ar? uz kustama ?pašuma pieg?di, p?rsniedzot to, kas ir at?auts Direkt?vas 2006/112 199. panta 1. punkta g) apakšpunkt?, kas attiecas tikai uz nekustama ?pašuma pieg?di. T?d?j?di pamatliet? apl?kot? apgriezt?s iekas?šanas sist?ma un naudas soda nodok?u jom? uzlikšana nav sader?ga ar šo direkt?vu, ja pamatliet? apl?kot? izsole patieš?m attiecas uz kustamu ?pašumu.

30 Tom?r, neskarot nepieciešam?s p?rbaudes, kas j?veic iesniedz?jtiesai, no lietas materi?liem, kurus t? pati ir iesniegusi, k? ar? no debat?m, kas norisin?j?s tiesas s?d? Ties?, izriet, ka pamatlietas str?d? jaut?jums par min?t? 142. panta 1. punkta g) apakšpunkta sader?bu ar Direkt?vas 2006/112 199. panta 1. punkta g) apakšpunktu netiek apl?kots.

31 Šaj? zi?? ir j?atg?dina, ka saska?? ar Tiesas past?v?go judikat?ru, ja attiec?gaj? jom? nav Savien?bas noteikumu, š?di noteikumi ir j?paredz katras dal?bvalsts ties?bu sist?m? saska?? ar procesu?l?is autonomijas principu, tom?r ar nosac?jumu, ka tie nav maz?k labv?l?gi par noteikumiem, kas reglament? l?dz?gas situ?cijas, uz kur?m attiecas valsts ties?bas (l?dzv?rt?bas princips), un ka tie nepadara praktiski neiesp?jamu vai p?rm?r?gi neapgr?tina to ties?bu ?stenošanu, kas pieš?irtas Savien?bas ties?b?s (efektivit?tes princips) (šaj? zi?? skat. spriedumus, 2007. gada 7. j?nijs, *van der Weerd u.c., no C?222/05 l?dz C?225/05, EU:C:2007:318*, 28. punkts un taj? min?t? judikat?ra, k? ar? 2016. gada 17. marts, *Bensada Benallal*

, C?161/15, EU:C:2016:175, 24. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

32 Pirmk?rt, j?atg?dina, ka princip? Savien?bas ties?bas un it ?paši efektivit?tes princips neparedz valsts tiesu pien?kumu p?c savas ierosmes izvirz?t pamatu par šo ties?bu p?rk?pumu, ja saist?b? ar š? pamata izskat?šanu t?m b?tu j?p?rk?pj lietas dal?bnieku noteikt?s str?da robežas, balstoties uz citiem faktiem un apst?k?iem, nevis tiem, ar kuriem savu pras?jumu ir pamatojis lietas dal?bnieks, kam ir interese min?to noteikumu piem?rošan? (šaj? zi?? it ?paši skat. spriedumus, 1995. gada 14. decembris, *van Schijndel un van Veen*, C?430/93 un C?431/93, EU:C:1995:441, 22. punkts, k? ar? 2007. gada 7. j?nijs, *van der Weerd* u.c., no C?222/05 l?dz C?225/05, EU:C:2007:318, 36. punkts).

33 Šo valsts tiesas pilnvaru ierobežojumu attaisno princips, saska?? ar kuru tiesved?bas ierosin?šana ir lietas dal?bnieku kompetenc? un l?dz ar to, ja valsts procesu?laj?s ties?b?s attiec?gajam lietas dal?bniekam ir pieš?irtas faktiskas ties?bas izvirz?t pamatu, balstoties uz Savien?bas ties?b?m, valsts tiesa var r?koties p?c savas ierosmes tikai ?rk?rtas gad?jumos, kad t?s iejaukšanos pieprasa sabiedrisk?s intereses (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2007. gada 7. j?nijs, *van der Weerd* u.c., no C?222/05 l?dz C?225/05, EU:C:2007:318, 35. un 41. punkts, k? ar? tajos min?t? judikat?ra).

34 Šaj? gad?jum? ir j?nor?da, ka no lietas materi?liem, kas ir Tiesas r?c?b?, neizriet, ka valsts procesu?laj?s ties?b?s b?tu rad?ts š??rslis pras?t?jam pamatliet? izvirz?t pamatu par iesp?jamu PVN likuma 142. panta 1. punkta g) apakšpunkta nesader?bu ar Direkt?vas 2006/112 199. panta 1. punkta g) apakšpunktu (p?c analo?ijas skat. spriedumu, 2007. gada 7. j?nijs, *van der Weerd* u.c., no C?222/05 l?dz C?225/05, EU:C:2007:318, 41. punkts).

35 Otrk?rt, j?nor?da, ka l?dzv?rt?bas principa iev?rošanai tiek piepras?ts, lai gad?jum?, ja valsts ties?bu norm?s par procesu?liem noteikumiem tiesai ir paredz?ts pien?kums p?c savas ierosmes izvirz?t pamatu par valsts ties?bu p?rk?pumu, š?dam pien?kumam ir j?b?t tad, ja tiek izvirz?ts t?da paša veida pamats par Savien?bas ties?bu p?rk?pumu (šaj? zi?? skat. spriedumus, 1995. gada 14. decembris, *van Schijndel un van Veen*, C?430/93 un C?431/93, EU:C:1995:441, 13. punkts, k? ar? 2016. gada 17. marts, *Bensada Benallal*, C?161/15, EU:C:2016:175, 30. punkts). T?pat tas ir gad?jum?, ja valsts ties?b?s tiesai ir noteiktas ties?bas izvirz?t š?du pamatu p?c savas ierosmes (šaj? zi?? skat. spriedumu, 1995. gada 14. decembris, *van Schijndel un van Veen*, C?430/93 un C?431/93, EU:C:1995:441, 14. punkts).

36 Šaj? zi??, atbildot uz jaut?jumu, ko Tiesa uzdeva tiesas s?d?, Ung?rijas vald?ba nor?d?ja, ka saska?? ar t?s valsts ties?b?m iesniedz?jtiesai bija iesp?jas p?c savas ierosmes izvirz?t gan pamatu par valsts ties?bu normas p?rk?pumu, gan par Savien?bas ties?bu normas p?rk?pumu.

37 J?atg?dina, ka LESD 267. pant? noteikt?s proced?ras ietvaros, kuras pamat? ir funkciju sadale starp valsts ties?m un Tiesu, tikai valsts tiesas kompetenc? ir konstat?t un nov?rt?t pamattiesved?bas faktus, k? ar? interpret?t un piem?rot valsts ties?bas (it ?paši skat. spriedumus, 2007. gada 18. j?lijs, *Lucchini*, C?119/05, EU:C:2007:434, 43. punkts, k? ar? 2011. gada 26. maijs, *Stichting Natuur en Milieu* u.c., no C?165/09 l?dz C?167/09, EU:C:2011:348, 47. punkts).

38 Turkli?t no past?v?g?s judikat?ras ar? izriet, ka Tiesai ir j?sniedz valsts tiesai noder?ga atbilde, kas ?autu tai rast risin?jumu liet?, kuru t? izskata (spriedums, 2014. gada 11. septembris, *B*., C?394/13, EU:C:2014:2199, 21. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

39 Šaj? gad?jum?, ?emot v?r?, ka iesniedz?jtiesai, pirmk?rt, ir j?nosaka, vai t?ds p?rvietojamais ang?rs, kura pieg?de rada pamatliet? apl?koto dar?jumu, ir kustamais vai nekustamais ?pašums, un, otrk?rt, vai t? p?c savas ierosmes var izvirz?t PVN likuma 142. panta 1. punkta g) apakšpunkta nesader?bu ar Direkt?vas 2006/112 199. panta 1. punkta g)

apakšpunktu, nevar tikt izslīdzēts, ka atbilde uz uzdotajiem jautījumiem joprojām ir nozīmīga pamatlietas izskatīšanai. Tāpēc uz šiem jautījumiem ir jāatbild.

Par pirmo jautījumu

40 Uzdodot pirmo jautījumu, iesniedzētātie būtību vaicī, vai Direktīvas 2006/112 noteikumi, kā arī nodokļu neutralitātes un samērīguma principi ir jāinterpretē tādi, ka tiem ir pretrunīgas, ka pamatlietā apliecinotākā situācijā preces ieguvējamība tiek liegtas tiesības uz PVN atskaitīšanu, kuru tas nepamatoti samaksējis pārdevējam, pamatojoties uz rāsumu, kas tika izrakstīts, ievērojot noteikumus par parasto PVN sistēmu, lai gan attiecīgajam darījumam ir piemērojams apgrieztīs iekārtīšanas mehānisms, ja pārdevējs minēto nodokli ir iemaksējis Valsts kasē.

41 Jāatgādina, ka, piemērojot apgrieztīs iekārtīšanas sistēmu, starp pakalpojumu sniedzēju un saņēmēju nenotiek neviens PVN maksājums, jo pārdējamība minētā tajam par veiktajām darbībām ir jāmaks PVN priekšnodoklis, tomēr principā šo pašu nodokli var atskaitīt tādi, ka nodokļu administrācijai nav jāmaks nekāda summa (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 6. februāris, *Fatorie*, C-424/12, EU:C:2014:50, 29. punkts un tājā minētā judikācija).

42 Jānorāda arī, ka tiesībasuzskaitīšanu ir neatkarīgā PVN mehānisms sastāvdaļa un tās principi nevar tikt ierobežotas (spriedumi, 2010. gada 15. jūlijā, *Pannon Gép Centrum*, C-368/09, EU:C:2010:441, 37. punkts; 2014. gada 6. februāris, *Fatorie*, C-424/12, EU:C:2014:50, 30. punkts, un 2016. gada 28. jūlijā, *Astone*, C-332/15, EU:C:2016:614, 30. punkts).

43 Atskaitīšanas sistēmas mērķis ir pilnībā atbrīvot nodokļa maksātāju no visām vienībām saimnieciskām darbības gaitā maksājumiem vai jau samaksētā PVN sloga. Tādēļ jākopējā PVN sistēma nodrošina neutralitāti attiecībā uz nodokļa piemērošanu visām saimnieciskajām darbībām neatkarīgi no šā darbību mērķiem vai rezultātiem, ja vien minētām darbībām principi ir piemērojams PVN (skat. spriedumus, 2001. gada 22. februāris, *Abbey National*, C-408/98, EU:C:2001:110, 24. punkts; 2014. gada 6. februāris, *Fatorie*, C-424/12, EU:C:2014:50, 31. punkts, un 2016. gada 28. jūlijā, *Astone*, C-332/15, EU:C:2016:614, 29. punkts).

44 Turklāt ir jāatgādina, ka attiecībā uz tiesību uz PVN atskaitīšanu stenošanas noteikumiem apgrieztīs iekārtīšanas procedūras, kam ir piemērojams Direktīvas 2006/112 199. pantā 1. punkts, nodokļu maksātājs, kuram kā preču saņēmējamība ir jāmaks ar to saistītās PVN, nav pienākuma saņemt rāsumu, kas būtu sagatavots atbilstoši šajā direktīvā noteiktajām obligātajām prasībām, lai tas varētu stenot savas tiesībasuzskaitīšanu, un vienādāk ir jāizpilda attiecīgās daļbvalsts noteikumi formālītē, stenojot iespējas, kuras tam sniedz minētās direktīvas 178. panta f) punkta (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 6. februāris, *Fatorie*, C-424/12, EU:C:2014:50, 32. un 33. punkts).

45 Šajā gadījumā nav līdzguma sniegt prejudiciju nolūkumu izriet, ka pamatlietā apliecinotākā situācijā PVN likuma 169. panta n) punkta prasībām un ka *T. Farkas* kādām samaksēja šajā rāsumē nepareizi minēto PVN pamatlietā minētā tajam pārdevējam, lai gan, piemērojot apgrieztīs iekārtīšanas sistēmu, vienādāk kā preces saņēmējamība bija jāsamaks PVN nodokļu iestādei saskaņā ar Direktīvas 2006/112 199. pantā 1. punkta g) apakšpunktu. Tādēļ jādiņa papildus faktam, ka minētās rāsumēs neatbilst valsts tiesību aktos paredzētajām formālajām prasībām, nav ievērots apgrieztīs iekārtīšanas sistēmas pamatnosacījums.

46 K? Tiesa ir nospriedusi 2014. gada 6. febru?ra spriedum? *Fatorie* (C?424/12, EU:C:2014:50, 38. punkts), ir j?uzskata, ka š?da situ?cija Ung?rijas nodok?u administr?cijai liedza p?rbaud?t apgriezt?s iekas?šanas sist?mas piem?rošanu un izrais?ja risku attiec?gajai dal?bvalstij zaud?t nodok?u ien?kumus.

47 Turkl?t ir j?atg?dina, ka ties?bas uz atskait?šanu attiecas tikai uz maks?jamajiem nodok?iem, t.i., uz nodok?iem, kas atbilst k?dai ar PVN apliekamai darb?bai vai kas ir samaks?ti t?d??, ka tie bija j?maks? (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2014. gada 6. febru?ris, *Fatorie*, C?424/12, EU:C:2014:50, 39. punkts). Tom?r PVN, kuru *T. Farkas* samaks?ja pamatliet? apl?kot? p?rvietojam? ang?ra p?rdev?jam, nebija j?maks?.

48 T?d?j?di, t? k? šis PVN nebija j?maks? un šis maks?jums neatbilst apgriezt?s iekas?šanas sist?mas pamatpras?b?m, *T. Farkas* nevar atsaukties uz ties?b?m uz min?t? PVN atskait?šanu.

49 Tom?r *T. Farkas* var l?gt atmaks?t nodokli, kuru tas ir nepamatoti samaks?jis p?rvietojam? ang?ra p?rdev?jam saska?? ar valsts ties?b?m (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2014. gada 6. febru?ris, *Fatorie*, C?424/12, EU:C:2014:50, 42. punkts).

50 Šaj? zi?? Tiesa jau nosprieda, ka, t? k? nepamatoti iekas?to nodok?u atmaks?šanas pras?bu jaut?jums Savien?bas ties?b?s nav reglament?ts, tad katras dal?bvalsts ties?bu sist?m? ir j?paredz nosac?jumi, k?dos š?das pras?bas var izmantot, turkl?t šiem nosac?jumiem ir j?atbilst l?dzv?rt?bas un efektivit?tes principiem, t.i., tie nevar b?t maz?k labv?l?gi par nosac?jumiem attiec?b? uz l?dz?g?m s?dz?b?m, kas ir pamatotas ar valsts ties?bu noteikumiem, ne ar? veidot? t?, ka padara praktiski neiesp?jamu Savien?bas ties?bu sist?m? pieš?irti ties?bu izmantošanu (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2007. gada 15. marts, *Reemtsma Cigarettenfabriken*, C?35/05, EU:C:2007:167, 37. punkts).

51 ?emot v?r?, ka dal?bvalst?m princip? ir j?paredz nosac?jumi, k?dos PVN, par kuru ir k??daini izrakst?ts r??ins, var?tu tikt kori??ts, Tiesa piekr?t, ka sist?ma, kur?, pirmk?rt, preces p?rdev?js, kas ir k??daini samaks?jis PVN nodok?u iest?d?m, var l?gt to atmaks?t, un, otrk?rt, ka š?s preces sa??m?js var celt civiltiesisku pras?bu un pras?bu par nepamatotu maks?jumu atg?šanu pret šo p?rdev?ju, atbilst neutralit?tes un efektivit?tes principiem. Š?da sist?ma ?auj min?tajam pakalpojumu sa??m?jam, kas ir samaks?jis nodokli, par kuru ir k??daini izrakst?ts r??ins, pan?kt nepamatoti samaks?tu summu atmaks?šanu (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2007. gada 15. marts, *Reemtsma Cigarettenfabriken*, C?35/05, EU:C:2007:167, 38. un 39. punkts, k? ar? tajos min?t? judikat?ra).

52 Turkl?t saska?? ar past?v?go judikat?ru, nepast?vot Savien?bas tiesiskajam regul?jumam attiec?gaj? jaut?jum?, procesu?lie noteikumi, kas paredz?ti, lai nodrošin?tu ties?bu, kuras attiec?gaj?m person?m ir paredz?tas Savien?bas ties?b?s, aizsardz?bu, ir nosak?mi katras dal?bvalsts iekš?j? ties?bu sist?m? saska?? ar dal?bvalstu procesu?l?s autonomijas principu (it ?paši skat. spriedumus, 2000. gada 16. maijs, *Preston u.c.*, C?78/98, EU:C:2000:247, 31. punkts, k? ar? 2007. gada 15. marts, *Reemtsma Cigarettenfabriken*, C?35/05, EU:C:2007:167, 40. punkts).

53 Tom?r, ja PVN atmaksa k??st neiesp?jama vai p?rm?r?gi apgr?tinoša, it ?paši p?rdev?ja maks?tnesp?jas gad?jum?, efektivit?tes princips var noteikt pien?kumu attiec?gajam preces sa??m?jam v?rst pras?bu par atmaksu tieši pret nodok?u iest?d?m. T?d?j?di dal?bvalst?m, lai iev?rotu efektivit?tes principu, ir j?paredz l?dzek?i un procesu?lie noteikumi, kas ?autu min?tajam pakalpojumu sa??m?jam atg?t nodokli, par kuru ir k??daini izrakst?ts r??ins (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2007. gada 15. marts, *Reemtsma Cigarettenfabriken*, C?35/05, EU:C:2007:167, 41. punkts).

54 Pamatliet? j?nor?da, pirmk?rt, ka no l?guma sniegt prejudici?lu nol?mumu izriet, ka p?rdev?js, kurš ir pieg?d?jis pamatliet? apl?koto p?rvad?jamo ang?ru, atrodas bankrota proces?, kas var?tu nor?d?t uz to, ka ir p?rlieku apgr?tinoši vai neiesp?jami, ka *T. Farkas* var?tu ieg?t PVN, kuru šis p?rdev?js vi?am ir nepamatoti nor?d?jis r??in?, atmaksu. Otrk?rt, saska?? ar Ung?rijas nodok?u administr?cijas l?mumiem *T. Farkas* tika uzskat?ts par š? PVN par?dnieku Valsts kasei, lai gan vi?š to bija samaks?jis min?tajam p?rdev?jam. Iesniedz?tiesai ir j?p?rbauda, vai *T. Farkas* ir iesp?ja sa?emt no š? paša p?rdev?ja nepamatoti samaks?t? nodok?a atmaksu.

55 Turklt?t j?piebilst, ka saska?? ar iesniedz?tiesas nor?d?m šaj? gad?jum? nav nek?das nor?des uz kr?pšanu, un p?rdev?js, kurš ir izrakst?jis pamatliet? min?to r??inu, samaks?ja PVN Valsts kas?, t?d?j?di p?d?jai min?tajai nav radies kait?jums t?d??, ka attiec?gais r??ins ir k??daini tics izrakst?ts saska?? ar parasto nodok?u sist?mu, nevis nodok?a apgriezt?s iekas?šanas sist?mu.

56 Š?dos apst?k?os, cikt?l k??st neiesp?jami vai p?rlieku apgr?tinoši, ka pamatliet? apl?kotais p?rdev?js var?tu atmaks?t *T. Farkas*, kurš ir attiec?g?s preces sa??m?js, r??in? nepamatoti nor?d?to PVN, it ?paši š? p?rdev?ja maks?tnešp?jas gad?jum?, *T. Farkas* savu pras?bu par atmaksu var v?rst tieši pret nodok?u iest?di.

57 ?emot v?r? iepriekš min?tos apsv?rumus, uz pirmo jaut?jumu ir j?atbild, ka Direkt?vas 2006/112 noteikumi, k? ar? nodok?u neutralit?tes, efektivit?tes un sam?r?guma principi ir j?interpret? t?d?j?di, ka tiem nav pretrun? tas, ka pamatliet? apl?kotaj? situ?cij? preces ieguv?jam tiek liegtas ties?bas uz PVN atskait?šanu, kuru tas nepamatoti samaks?jis p?rdev?jam, pamatojoties uz r??inu, kas tika izrakst?ts, iev?rojot noteikumus par parasto PVN sist?mu, lai gan attiec?gajam dar?jumam ir piem?rojams apgriezt?s iekas?šanas meh?nisms, ja p?rdev?js min?to nodokli ir iemaks?jis Valsts kas?. Tom?r saska?? ar šiem principiem tiek piepras?ts, lai apst?k?os, kad k??st neiesp?jami vai p?rlieku apgr?tinoši, ka p?rdev?js var?tu atmaks?t pre?u sa??m?ja r??in? nepamatoti nor?d?to PVN, it ?paši p?rdev?ja maks?tnešp?jas gad?jum?, sa??m?js savu pras?bu par atmaksu var v?rst tieši pret nodok?u iest?di.

Par otro jaut?jumu

58 Uzdodot otro jaut?jumu, iesniedz?tiesa b?t?b? vaic?, vai sam?r?guma princips ir j?interpret? t?d?j?di, ka tam ir pretrun? tas, ka pamatliet? apl?kotaj? situ?cij? valsts nodok?u iest?des nodok?u maks?t?jam, kas ir ieg?d?jies preci, kuras pieg?dei ir piem?rojama apgriezt?s iekas?šanas sist?ma, piem?ro nodok?u sankciju, kas sasniedz 50 % no PVN apm?ra, kurš tam ir j?samaks? nodok?u administr?cijai, ja tai nav radušies nodok?u ie??muma zaud?jumi un nav ar? nek?das nor?des par ?aunpr?t?gu izmantošanu.

59 J?atg?dina, ka, t? k? nav veikta Savien?bas ties?bu saska?ošana attiec?b? uz piem?rojamaj?m sankcij?m par t?du nosac?jumu neiev?rošanu, kuri paredz?ti ar š?m ties?b?m izveidotaj? sist?m?, dal?bvalstu kompetenc? ir izv?l?ties sankcijas, ko t?s uzskata par piem?rot?m. Tom?r dal?bvalst?m š? kompetence ir j??steno, iev?rojot Savien?bas ties?bas un to visp?r?jos principus, t?tad ar? sam?r?guma principu (šaj? zi?? it ?paši skat. spriedumus, 2000. gada 7. decembris, *Andrade*, C?213/99, EU:C:2000:678, 20. punkts, un 2014. gada 6. febru?ris, *Fatorie*, C?424/12, EU:C:2014:50, 50. punkts).

60 T?d?j?di šiem sodiem nav j?p?rsniedz tas, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu m?r?us nodrošin?t pareizu nodok?a iekas?šanu un nov?rst kr?pšanu. Lai izv?rt?tu, vai sankcija atbilst sam?r?guma principam, tostarp ir j??em v?r? p?rk?puma, kuru iecer?ts sod?t ar šo sankciju, raksturs un smagums, k? ar? t?s apm?ra noteikšanas nosac?jumi (šaj? zi?? skat. spriedumus, 2008. gada 8. maijs, *Ecotrade*, C?95/07 un C?96/07, EU:C:2008:267, 65.–67. punkts, k? ar?

2013. gada 20. j?nijs, *Rodopi-M* 91, C?259/12, EU:C:2013:414, 38. punkts).

61 Lai gan iesniedz?jtiesai ir j?izv?rt?, vai soda apm?rs nep?rsniedz to, kas ir nepieciešams, lai ?stenotu iepriekš?j? punkt? nor?d?tos m?r?us (spriedums, 2013. gada 20. j?nijs, *Rodopi-M* 91, C?259/12, EU:C:2013:414, 39. punkts), šai tiesai ir j?nor?da uz atseviš?iem pamatlietas apst?k?iem, kas tai ?auj noteikt, vai *T. Farkas* noteiktais sods, balstoties uz likuma par Nodok?u proced?ras kodeksu noteikumiem, atbilst sam?r?guma principam.

62 Šaj? zi?? š?iet, ka š?ds sods veicina nodok?u maks?t?jus p?c iesp?jas ?tr?k nov?rst nepietiekamo nodok?u samaksu un t?d?j?di sasniegt m?r?i nodrošin?t t? prec?zu iekas?šanu.

63 Saska?? ar š? likuma 170. panta 1. punktu soda apm?rs pamat? tiek noteikts 50 % apm?r? no PVN, kas nodok?u maks?t?jam ir j?samaks? nodok?u administr?cijai. Š? paša likuma 171. panta 1. punkt? ir preciz?ts, ka naudas soda likmi var samazin?t, k? ar? naudas sodu var pat atcelt p?c savas ierosmes vai p?c piepras?juma t?du apst?k?u gad?jum?, kas j?uzskata par ?rk?rt?jiem un kas ?auj secin?t, ka nodok?u maks?t?js vai t? p?rst?vis, darbinieks, dal?bnieks vai pilnvarnieks, kurš rad?jis nodok?a par?du, ir r?kojies ar r?p?bu, k?du no vi?a var?ja gaid?t attiec?gaj? situ?cij?. Šaj? ties?bu norm? ir ar? paredz?ts noteikt naudas soda samazin?jumu, apsverot visus attiec?g? gad?juma apst?k?us, it ?paši nodok?u par?da lielumu, t? rašan?s iemeslus, nodok?u maks?t?ja prettiesisk?s uzved?bas smagumu un regularit?ti.

64 K? nor?da ?ener?ladvok?ts savu secin?jumu 63. punkt?, šie min?t? soda noteikšana noteikumi princip? ?auj nodrošin?t, ka tas nep?rsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu m?r?us nodrošin?t prec?zu nodok?a iekas?šanu un izvair?ties no kr?pšanas.

65 Attiec?b? uz soda, kas *T. Farkas* tika noteikts pamatliet?, sam?r?gumu, ?emot v?r? pamatliet? apl?kot? p?rk?puma raksturu un smagumu, ir j?konstat?, k? tas ir dar?ts rakstveida apsv?rumos, kurus Komisija iesniedza Ties?, ka šo p?rk?pumu rada k??da saist?b? ar PVN meh?nisma piem?rošanu, kas atbilst administrat?va rakstura p?rk?pumam un kas, ?emot v?r? faktiskos apst?k?us, kuri izriet no Tiesai iesniegtajiem lietas materi?liem, pirmk?rt, nav rad?jusi nodok?u administr?cijai nek?dus ien?kumu zaud?jumus, un ko, otrk?rt, raksturo nor?žu attiec?b? uz kr?pšanu neesam?ba.

66 Š?dos apst?k?os soda, kas sasniedz 50 % no apl?kotajam dar?jumam piem?rojam? PVN apm?ra, piem?rošana *T. Farkas* š?iet nesam?r?ga, kas ir j?p?rbauta iesniedz?jtiesai.

67 ?emot v?r? iepriekš min?tos apsv?rumus, uz otro jaut?jumu ir j?atbild, ka sam?r?guma princips ir j?interpret? t?d?j?di, ka tam ir pretrun? tas, ka pamatliet? apl?kotaj? situ?cij? valsts nodok?u iest?des nodok?u maks?t?jam, kas ir ieg?d?jies preci, kuras pieg?dei ir piem?rojama apgriezt?s iekas?šanas sist?ma, piem?ro nodok?u sankciju, kas sasniedz 50 % no PVN apm?ra, kurš tam ir j?samaks? nodok?u administr?cijai, ja tai nav radušies nodok?u ie??muma zaud?jumi un nav ar? nek?das nor?des par ?aunpr?t?gu izmantošanu, kas ir j?p?rbauta iesniedz?jtiesai.

Par ties?šan?s izdevumiem

68 Attiec?b? uz pamatlietas pus?m š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to pušu izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (cetur? pal?ta) nospriež:

- 1) **Padomes 2006. gada 28. novembra Direkt?vas 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu, kas groz?ta ar Padomes 2010. gada 13. j?lija Direkt?vu 2010/45/ES, 199. panta 1. punkta g) apakšpunkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka tas ir piem?rojams nekustam? ?pašuma, kuru par?dnieks ir p?rdevis saska?? ar izsoles**

proced?ru, pieg?dei;

- 2) Direkt?vas 2006/112, kas groz?ta ar Direkt?vu 2010/45, noteikumi, k? ar? nodok?u neitralit?tes, efektivit?tes un sam?r?guma principi ir j?interpret? t?d?j?di, ka tiem nav pretrun? tas, ka pamatliet? apl?kotaj? situ?cij? preces ieguv?jam tiek liegtas ties?bas uz pievienot?s v?rt?bas nodok?a atskait?šanu, kuru tas nepamatoti samaks?jis p?rdev?jam, pamatojoties uz r??inu, kas tika izrakst?ts, iev?rojot noteikumus par parasto pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu, lai gan attiec?gajam dar?jumam ir piem?rojams apgriezt?s iekas?šanas meh?nisms, ja p?rdev?js min?to nodokli ir iemaks?jis Valsts kas?. Tom?r saska?? ar šiem principiem tiek piepras?ts, lai apst?k?os, kad k??st neiesp?jami vai p?rlietu apgr?tinoši, ka p?rdev?js var?tu atmaks?t pre?u sa??m?ja r??in? nepamatoti nor?d?to pievienot?s v?rt?bas nodokli, it ?paši p?rdev?ja maks?tnešp?jas gad?jum?, sa??m?js savu pras?bu par atmaksu var v?rst tieši pret nodok?u iest?di;
- 3) sam?r?guma princips šaj? gad?jum? ir j?interpret? t?d?j?di, ka tam ir pretrun? tas, ka pamatliet? apl?kotaj? situ?cij? valsts nodok?u iest?des nodok?u maks?t?jam, kas ir ieg?d?jies preci, kuras pieg?dei ir piem?rojama apgriezt?s iekas?šanas sist?ma, piem?ro nodok?u sankciju, kas sasniedz 50 % no pievienot?s v?rt?bas nodok?a apm?ra, kurš tam ir j?samaks? nodok?u administr?cijai, ja tai nav radušies nodok?u ie??muma zaud?jumi un nav ar? nek?das nor?des par ?aunpr?t?gu izmantošanu, kas ir j?p?rbauda iesniedz?jtiesai.

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – ung?ru.